

PATTANI Public Space

พื้นที่สาธารณะในมุมมองของเยาวชนคนรุ่นใหม่

โดย: บุรีญา หลีอาดัม สุไมยนา หวังเบ็ญหมัด ชันนี หัสลิ้ม และรัชชาติ แผละดี
นักศึกษาศาสนาเทวศาสตร์ คณะวิทยาการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

เมื่อพูดถึง “พื้นที่สาธารณะ” เราเข้าใจกันใหม่ว่า มันคืออะไร แล้วความเข้าใจของเราในความหมายของคำว่าพื้นที่สาธารณะเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือเปล่า

คุณเคยตั้งคำถามกับตัวเองใหม่ว่า ในเมืองที่เราอาศัยอยู่นี้มีพื้นที่สาธารณะสักกี่แห่งที่ให้เยาวชนคนรุ่นใหม่ได้ใช้พื้นที่ในการแสดงความเป็นตัวตนของพวกเขา มีพื้นที่กี่แห่งที่ให้คุณค่า หรือสนับสนุนความชอบนั้น เพราะปัจจุบันเยาวชนทุกคนมีความแตกต่าง ไม่ว่าจะเป็นการใช้ชีวิต ความต้องการ หรือความชอบในหลาย ๆ สิ่ง หากพื้นที่เหล่านั้นช่วยให้พวกเขาได้ค้นพบตัวเอง และแสดงความสามารถผ่านตัวกิจกรรมพวกเขาได้ทำ อาจทำให้เกิดสังคมหนึ่งที่มีการแลกเปลี่ยนความคิด และสร้างความสัมพันธ์จากคนที่ไม่รู้จักให้กลายเป็นคนสนิทในรูปแบบของเพื่อน พี่น้อง หรือครอบครัวซึ่งผ่านความชอบหรือการทำกิจกรรมเดียวกัน

โดยปัจจุบัน ฉันอาศัยอยู่ที่ปัตตานี เป็นจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ซึ่งหลายคนคงได้อ่านหรือได้ยินข่าวสารมาบ้างว่าเป็นพื้นที่ความไม่สงบ ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ยิง ระเบิด หรือวางเพลิงป่วน ทำให้ก่อนที่เจมาฉันเกิดความรู้สึกหลาย ๆ อย่าง ด้วยมุมมองภาพจำเก่า ๆ ที่ยังคงอยู่ทำให้เราตั้งแง่

กับมัน จนกระทั่งได้มาอาศัยอยู่จริง ๆ มุมมองแบบเก่าก็จางหายไป ด้วยตัวฉันพยายามปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ โดยเริ่มจากการสำรวจพื้นที่รัศมีใกล้ที่พัก จนไกลออกไปเรื่อย ๆ ฉันได้พบเจอสิ่งใหม่มากมาย และได้เปลี่ยนความคิดของฉันว่าปัตตานีไม่ได้น่ากลัวอย่างที่คิด เมืองปัตตานีที่ฉันเคยเห็นว่ามันน่าอยู่ แต่จริง ๆ แล้วกลับมีความสงบ มีอากาศและสภาพแวดล้อมที่ดี น่าท่องเที่ยว ผู้คนมีความเป็นกันเอง พื้นที่แห่งนี้แสดงความเป็นพหุวัฒนธรรม มีความงดงาม มีวิถีชีวิต และเรื่องราวมากมาย แต่สิ่งที่ฉันสนใจมากที่สุดในการมาอยู่ที่นี้คือพื้นที่สาธารณะที่มีให้กับเยาวชนได้เข้ามาใช้วิศกยภาพ แสดงความสามารถ หรือทำกิจกรรมที่สนุก ไม่ว่าจะพื้นที่ที่ผ่อนคลาย แลกเปลี่ยนความคิด ออกกำลังกาย เล่นสเก็ตบอร์ด รวมไปถึงพื้นที่กิจกรรมที่เป็นงานศิลป์โดยเท่าที่ฉันสังเกตเห็นจังหวัดปัตตานี มีพื้นที่สาธารณะหลายรูปแบบให้เยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วม

ครั้งนี้ เราขอยกตัวอย่างพื้นที่สาธารณะของจังหวัดปัตตานีที่เยาวชนสามารถเข้าไปทำกิจกรรมสนุก ๆ หรืออดบตบเรียนจากสถานที่แห่งนั้นว่ามีความน่าสนใจอย่างไรบ้าง

Melayu Living

“Melayu Living” (มลายู ลิฟวิ่ง) เป็นชื่อกลุ่ม และชื่อสถานที่ที่เกิดขึ้นโดยการรวมตัวกันของคนรุ่นใหม่เพื่อสร้างพื้นที่กับทใหม่ให้กับพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ โดยตัวอาคารตั้งอยู่บนถนนปัตตานีภิรมย์อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เปิดทำการวันอังคาร - วันอาทิตย์ เวลา 11.00 - 16.30 น. เปิดทำการวันจันทร์ การรวมตัวนี้เกิดขึ้นเพื่อพัฒนาย่านเมืองเก่าที่อยู่ในปัตตานีให้มีการขับเคลื่อนในด้านของเศรษฐกิจ ซึ่งสถานที่ตรงนั้นเป็นย่านเมืองเก่าที่มีความน่าสนใจในเรื่องของประวัติศาสตร์ การตั้งรกราก การย้ายถิ่นฐาน และความเป็นอยู่ของชุมชนชาวจีน โดยเมื่อก่อนพื้นที่ย่านนี้ไม่ค่อยเป็นที่สนใจของคนในพื้นที่และนอกพื้นที่ ดังนั้นกลุ่ม Melayu Living เลยรวมตัวกันเพื่อพัฒนาให้ย่านนี้ได้มีเศรษฐกิจเข้ามาหมุนเวียน และมีความตั้งใจเปลี่ยนการรับรู้ของผู้คนเกี่ยวกับพื้นที่สามจังหวัดใช้แดนใต้ “ที่เราใช้คำว่า Melayu Living” คือเราก็ไม่ได้อยากจะใช้คำที่มันเป็นแบบราชการยาว ๆ ก็เลยใช้

คำว่า Melayu Living เป็นเหมือนห้องรับแขกของมลายู แต่คำว่า “มลายู” ไม่ได้จำกัดแค่คนมุสลิมหรือศาสนาอิสลามเท่านั้น แต่ในพื้นที่สามจังหวัดมันคือพื้นที่ของมลายู ซึ่งมีทั้งคนมุสลิม คนพุทธ และคนจีน จึงเปรียบเสมือนพื้นที่ใช้ต้อนรับแขกบ้านแขกเมืองจากต่างถิ่นและเป็นพื้นที่สำหรับทุกคน” คุณบศกร บือนา (กันยายน 3, 2565) หนึ่งในสมาชิกกลุ่ม Melayu Living อธิบายถึงความเป็นมาของชื่อกลุ่ม

คุณราชิต ระเด่นอาหมัด (กันยายน 3, 2565) ประธานกลุ่ม Melayu Living กล่าวอีกว่า “เราตั้งใจที่จะสร้างสเปซสำหรับงานสร้างสรรค์ทุกประเภทเพื่อให้คนในพื้นที่สามารถส่งต่อความรู้ ความสุข เป็นพื้นที่ที่สามารถหลอมรวมให้คนซึ่งมีความคิดดี ๆ ได้มาร่วมกัน เพื่อสร้างประโยชน์ให้ได้มากที่สุด และต้องการให้ภายนอกมีโอกาสรับรู้แง่มุมดี ๆ ท่ามกลางหน้าข่าวที่ลงแต่เรื่องของความรุนแรง”

ที่มา: Facebook: Melayu Living

ตัวอาคารมลายู ลีฟวิ้ง เป็นบ้านเก่า 2 ห้องมี 2 ชั้นอยู่ติดกับแม่น้ำปัตตานี ในส่วนของด้านบนจะเป็นสำนักงาน และด้านล่างก็จะเป็นพื้นที่ให้ใช้จัดกิจกรรมของกลุ่มต่าง ๆ ที่เข้ามาขอใช้พื้นที่ไม่ว่าจะเป็นการแสดงผลงานทางด้านศิลปวิทยานิพนธ์ หรือจะเป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ งานสัมมนาต่าง ๆ ก็จะมีลานกิจกรรมที่ให้ผู้คนเข้าถึงได้ง่าย ย้อนกลับไปเมื่อวันที่ 2 - 4 กันยายน 2565 Pattani Decoded (ปัตตานี ดีโคด) ได้กลับมาจัดงานอีกครั้งหลังจากเว้นไป 2 ปี งานนี้ได้จัดขึ้นย่านเมืองเก่าที่เชื่อมถนน 3 สายเข้าด้วยกัน ได้แก่ อาเนาะรู ปัตตานีภิรมย์ และฤดี โดยมีกลุ่ม Melayu Living บุคคลที่ทำงานสร้างสรรค์ในย่านเมืองเก่าปัตตานีเป็นเจ้าของภาพจัดงาน และได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) (CEA) ซึ่งใช้พื้นที่ของ Melayu Living ในการจัดแสดงผลงาน

Pattani Decoded ธีมงานหลักในปีนี้ได้จัดขึ้นเพื่อให้ทุกคนได้รู้จักกับ “Deep Salt” หรือเกลือหวานปัตตานี ของดีเมืองตานีซึ่งมีลักษณะโดดเด่น รสชาติกลมกล่อม และมีที่ปัตตานีที่เดียว

ภายในงานมีการแสดงข้อมูล Salt of Thailand (เกลือไทย) ที่สามารถพบเจอได้ภายในประเทศ เกลือธรรมชาติประกอบด้วยเกลือที่อยู่ใน 3 รูปแบบ คือ เกลือละลายที่อยู่ในทะเล (พบได้ตามชายฝั่งทั้ง 2 ฝั่งของคาบสมุทรมลายู เช่น เกลือหวานปัตตานี เป็นต้น) เกลือที่ผสมอยู่ในดิน และเกลือหินที่อยู่ในใต้ดิน สำหรับในประเทศไทยมีวัฒนธรรมการใช้ประโยชน์จากเกลือทั้ง 3 ประเภทขึ้นอยู่กับสถานที่ตั้งของวัฒนธรรมต่าง ๆ เหล่านั้น

คุณราชิด ระเด่นอาหมัด (กันยายน 3, 2565) ได้ให้สัมภาษณ์ในรายการพาเที่ยว Pattani Decoded หาคำตอบว่าทำไม “เกลือหวานปัตตานี” ถึงหวาน

“เราเชื่อว่าเกลือหวานมันคือทุนวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของปัตตานี เพราะว่ามันเป็นสินทรัพย์ที่มีมาตั้งแต่ 300 - 400 ปีที่แล้ว ความที่มันกำลังจะหายไปเรารู้สึกว่าการหายไปนี้มันโยงกับเรื่องหลาย ๆ เรื่องในปัตตานี พื้นที่ของนาเกลือในปัจจุบันมันเหลือน้อยลงแล้วจากสมัยก่อนมันมีเป็น 3,000 - 4,000 ไร่ ปัจจุบันเหลือ 200 กว่าไร่ เราเลยตั้งคำถามกันว่าหนึ่งเรากำลังมองเกลือหวาน ในอนาคตยังไงระหว่างการพัฒนาต่อแล้วพัฒนายังไง กับสอง คือ หรือเราจะปล่อยให้มันหายไป มันเลยเกิดการตั้งคำถามแล้วให้คนที่เชี่ยวชาญ หรือคนที่มีความรู้มาช่วยกันเดินหน้าต่อ”

ในครั้งอดีตเกลือหวานปัตตานีมีความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจแต่ปัจจุบันเกิดความเปลี่ยนแปลงไปเนื่องด้วยพื้นที่การทำนาเกลือลดน้อยลง และผู้คนก็เริ่มหันไปทำอาชีพอื่น จากที่เคยมีปริมาณผลผลิตมากกลับลดน้อยลง เทศกาล Pattani Decoded จึงจัดงานนี้ขึ้นเพื่อหาแนวทางร่วมกันว่าเกลือปัตตานีจะมีโอกาสทางเศรษฐกิจในสังคมต่อไปอย่างไร ผ่านความคิดสร้างสรรค์ และการออกแบบเพื่อต่อยอดและเพิ่มมูลค่าของสินค้า

“ เราตั้งใจที่จะสร้างสเปซ สำหรับงานสร้างสรรค์ทุกประเภท เพื่อให้คนในพื้นที่สามารถ ส่งต่อความรู้ ความสุข เป็นพื้นที่ที่สามารถหลอมรวม ให้คนซึ่งมีความคิดดี ๆ ได้มาร่วมกัน เพื่อสร้างประโยชน์ ให้ได้มากที่สุด และต้องการให้ภายนอก มีโอกาสรับรู้แง่มุมดี ๆ ท่ามกลางหน้าข่าว ที่ลงแต่เรื่องของความรุนแรง ”

ภายในอาคารมัลติยู ลีฟวิ่ง ที่จัดแสดงเกลือหวานปัตตานี นอกจากจะมีข้อมูลที่ทำให้ความรู้ของเกลือแล้วยังมีตัวอย่างของเกลือที่จัดแสดงโชว์และแอนิเมชันที่บอกเล่าเรื่องราวการเปลี่ยนแปลงของนาเกลือ เล่าถึงความระยิบระยับของเม็ดเกลือ และแอนิเมชันหุ่นยนต์ที่ร่างกายของมันเต็มไปด้วยขยะ

สถานที่ทำกิจกรรมในปัตตานียังมีอีกหลากหลายรูปแบบ ทั้ง indoor และ outdoor ขึ้นอยู่กับว่าจะใช้งานพื้นที่นั้นอย่างไร ซึ่งไม่ได้จำกัดว่าสถานที่นั้นต้องทำกิจกรรมรูปแบบเดียว อาจใช้พื้นที่ในการทำกิจกรรมอื่น ๆ โดยผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในพื้นที่นั้นนั้นอาจจะได้ค้นพบความชอบ ตัวตนของตัวเอง และพัฒนาทักษะการเข้าสังคมอีกด้วย

ลานลาแมสะมิแล

ลานลาแมสะมิแล เป็นหนึ่งในลานกีฬาที่อยู่ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตั้งอยู่ตรงข้ามกับตึกภาควิชาพลศึกษา เปิดให้ใช้บริการวันจันทร์ - อาทิตย์ เวลา 08.00 - 22:00 น. สืบเนื่องจากเมื่อก่อนวิทยาเขตปัตตานีไม่ได้มีพื้นที่ขนาดใหญ่ที่สามารถรองรับกิจกรรมของนักศึกษา ประกอบกับสนามกีฬากลางแจ้งบริเวณสนามเซปักตะกร้อ และสนามบาสเกตบอลเป็นบริเวณพื้นที่เปิดโล่ง ทำให้เกิดปัญหาในการใช้งานในขณะสภาพอากาศไม่อำนวย ดังนั้น ที่ประชุมที่มบริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จึงมีมติให้สร้างลานอเนกประสงค์หลังคาคลุมขึ้นในบริเวณดังกล่าว โดยใช้ชื่อว่า “ลานลาแมสะมิแล” และสร้างแล้วเสร็จภายในปี 2563 สำหรับลานลาแมสะมิแลมีพื้นที่กว้างและยาวด้านละ 66 เมตร หรือ 4,356 ตารางเมตร มีเสาสูง 9 เมตร ในส่วนของหลังคาสูงที่สุดอยู่ที่ 12 เมตรซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทั้งสนาม

ภายในลานลาแมสะมิแล มีนักศึกษาเข้ามาใช้พื้นที่อยู่ตลอด โดยภายในจะมีการเล่นกีฬาแบดมินตัน

วอลเลย์บอล บาสเกตบอล และกีฬาฟุตซอล ซึ่งก็จะแบ่งโซนกันเล่นภายในสนามเพื่อตอบสนองต่อนักศึกษา และผู้คนที่เข้ามาเล่นในลานลาแมสะมิแล นอกจากจะเป็นพื้นที่ใช้สำหรับการเล่นกีฬาแล้วยังเป็นพื้นที่ใช้สำหรับจัดกิจกรรมของนักศึกษา เช่น พื้นที่จัดกิจกรรมกีฬาส์ จัดคอนเสิร์ต จัดกิจกรรมปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ ประชุมเชียร์ เป็นต้นนอกจากนี้ยังมีบุคลากรจากภายนอกที่ขอเข้ามาใช้พื้นที่ของลานลาแมสะมิแลในการจัดกิจกรรมอีกด้วย

“ส่วนใหญ่เรากับเพื่อนจะไปเล่นวอลเลย์บอลกัน แต่ภายในลานลาแมก็มีคนที่มาเล่นกีฬาอื่นด้วย เช่น แบดมินตัน ทุกครั้งเราก็จะไปเล่นช่วง 4 โมงเย็น ถึง 1 ทุ่ม เล่นเสร็จแล้วก็กลับ ได้เหงื่อเยอะมาก ๆ นอกจากจะได้เหงื่อจากเล่นกีฬาแล้วเราก็ได้รู้จักผู้คนใหม่ ๆ ด้วย เนื่องจากบางครั้งที่มาเล่นกีฬาก็ไม่ใช่คนเดิมที่เคยเล่นด้วยกัน ทำให้รู้จักคนใหม่เรื่อยๆ ไม่ว่าจะป็นรุ่นพี่หรือรุ่นน้อง” คุณกำแมล โต๊ะหระหนิ (ตุลาคม 10, 2565) นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กล่าวไว้

Blue Lake

Blue Lake สถานที่ยอดฮิตของนักศึกษา ม.อ. ปัตตานี เป็นอ่างเก็บน้ำที่ตั้งอยู่ภายในมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เปิดให้เข้าใช้พื้นที่ ทุกวันตั้งแต่ 06.00 - 19.00 น. สถานที่แห่งนี้ไม่ได้มีแค่นักศึกษาเท่านั้น ยังมีเด็กมัธยม อาจารย์ บุคลากร หรือคนวัยทำงาน และผู้สูงอายุเข้ามาใช้พื้นที่แห่งนี้ รอบอ่างเก็บน้ำมีลู่วิ่งอยู่รอบ ๆ อ่าง จึงทำให้ผู้ที่เข้ามาใช้พื้นที่มีกิจกรรมที่แตกต่างกันไป โดยมีทั้งคนที่มาวิ่งออกกำลังกายในช่วงเช้าเย็น ปั่นจักรยาน ถ่ายรูปพาน้องแมวมาเดินเล่น บางคนก็นั่งชิลล์ ๆ เพื่อซึมซับบรรยากาศอากาศดี ๆ ชมวิวพระอาทิตย์ตกดิน

ฮิลใจความเหนื่อยล้าจากการเรียนหรือทำงานมาทั้งวันให้ออกไปกับบรรยากาศที่ได้รับ

“เมื่อไป Blue Lake เราก็จะไปนั่งชมวิวยุโรปลมเย็น ๆ ช่วงประมาณ 5 โมงเย็น เพราะเป็นช่วงที่พระอาทิตย์กำลังจะตกดินพอดีก็จะนั่งจนพระอาทิตย์ตกดินแล้วก็กลับ เมื่อไหร่ที่เราไปนั่งเราก็รู้สึกสบายใจ แต่ถ้าหากพูดถึงสังคมที่เกิดขึ้นกับผู้อื่นก็ไม่มีนะ เพราะว่าเราไปนั่งสงบ ๆ เอาจุ๊บบรรยากาศอย่างเดียวให้เต็มเต็มความรู้สึกดี ๆ ของตัวเอง” คุณอภิสรดา เบ็ญโสะ (ตุลาคม 10, 2565) นักศึกษามหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้กล่าว

pat tani public space

1 Blue lake
พื้นที่นั่งชิลล์ยามเย็น

2 Street art
ศิลปะภาพวาดบนผนัง

3 Malayu living
พื้นที่รวมตัวของชาวmalayu living
และใช้โซ้วงานนิทรรศการต่างๆ

4 Kumpung ku
พื้นที่สำหรับ skate board
คาเฟ่หน้าร้าน และมีที่นั่งสอให้อ่านภายในร้าน

5 Lamae stadium
สนามกีฬารองรับกีฬาหลายรูป

6 Skateboard หลังมอ
พื้นที่เล่นสเก็ตบอร์ด

● กลุ่มสถานที่ทางกายภาพ ● กลุ่มสถานที่กิจกรรม

จัดทำในวันที่ 6 ตุลาคม 2564
ในรายวิชา 870-002

กำปงกู

“กำปงกู” หรือ “ป๊อติงกำปงกู” เป็นพื้นที่สาธารณะที่สร้างขึ้นโดยประชาชน ไม่มีเวลาเปิด - ปิด ผู้คนส่วนใหญ่จะรู้จักกำปงกูในฐานะลานสเก็ตบอร์ด ซึ่งเป็นลานที่ไม่ได้จำกัดเพื่อทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง แต่จะทำอะไรก็ได้ตามแต่ผู้ใช้งาน ในอดีตพื้นที่ตรงนี้เงียบเหงาดูเป็นพื้นที่ร้างไม่มีอะไรน่าสนใจ และยังมีในส่วนของอาคารด้านหน้าที่เป็นอาคารร้างด้วยเช่นกัน จึงเป็นเหตุให้มีกลุ่มคนที่เข้ามาพัฒนาพื้นที่ตรงนี้ให้เป็นพื้นที่สาธารณะและเกิดประโยชน์ต่อคนในชุมชน

โดยผู้ที่ริเริ่มแนวคิดนี้คือ ดร.ณัฐพงศ์ นิธิอุทัย (อาร์ม) ผู้ก่อตั้งลานสเก็ตกำปงกู ผู้ที่ทำให้พื้นที่ตรงนี้กลับมามีชีวิตผ่านกีฬาหยอดนิยมอย่างเซิร์ฟสเก็ต โดยเริ่มจากการสร้างลานสเก็ตบอร์ด สืบเนื่องมาจากช่วงนั้นสเก็ตบอร์ดเป็นที่นิยมของเด็กและวัยรุ่นจำนวนมาก

ดร.ณัฐพงศ์ นิธิอุทัย ได้ให้สัมภาษณ์ในบทความของ Urban Creature “ที่แรกอาคารนี้เป็นร้านชาบูมาก่อน เสร็จแล้วพอโควิดมันเล่นงานคนเช่าก็เลยเลือกที่จะเปลี่ยนลูกใหม่ไปเลย แล้วตอนนี้เขาก็เลิกทำไปก่อนทุบทิ้งหมดออกแล้วเหลือเศษกระฉกไว้ให้

เราดูต่างหน้าที่แรกเราตั้งใจทำแค่ลานสเก็ตข้างหลังนี้แหละ ก็เลยเริ่มจากการเคลียร์พื้นที่ด้านหลังที่เคยเป็นป่ามาก่อน กะว่าจะลาดปูนเฉย ๆ เพราะเท่านี้ก็ไถสเก็ตได้แล้ว แต่ว่าช่วงที่เราเข้ามาดูพื้นที่ก็เห็นคนเข้ามาซื้อขายยาเสพติด เราเลยคุยกับทางดีไซเนอร์แล้วบอกให้เขาออกแบบลานสเก็ตให้เป็นเรื่องเป็นราว”

หลังจากนั้นอาคารด้านหน้าก็ได้กลายมาเป็นร้านอาหารมิตรไมตรี ยังมีร้านโกนผมสดที่อยู่ติดกันเป็นร้านขนมปังปิ้ง ที่มีไส้ให้เลือกมากมาย ถึงแม้ในปัจจุบันลานสเก็ตบอร์ดจะไม่ค่อยมีผู้คนมาเล่นกันมากนักแต่สถานที่ตรงนี้เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ผู้คนรู้จัก “กำปงกู”

นอกจากนี้ ยังมีพื้นที่สาธารณะที่เกิดขึ้นบนโลกออนไลน์ เพราะในปัจจุบันสื่อดิจิทัล มีอิทธิพลต่อชีวิตของเราเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยีที่ทำให้เกิดความสะดวกรวดสบาย แอปพลิเคชัน หรือการทำคอนเทนต์ต่าง ๆ เราเสพสื่อเปรียบเสมือนเป็นอวัยวะชิ้นที่ 33 ของร่างกาย ซึ่งเราจะเจอผู้คนมากมายบนโลกออนไลน์ จึงทำให้ก่อเกิดเป็นสังคมรูปแบบหนึ่งจากคนที่มีความสนใจเหมือนกัน

Pattani Public Space

1

พื้นที่สาธารณะเชิงกายภาพ

แนวคิด:
space ที่เปิดให้คนรุ่นใหม่พื้นที่ในการแสดงงาน รวมทั้งเข้ามาริชมผลงานศิลปะ- เพื่อผ่อนคลายกับวิถีทัศน์ บรรยากาศรอบๆ

กิจกรรมพื้นที่สาธารณะ:
การผ่อนคลาย ชิมซิงธรรมชาติ ออกกำลังกาย

สมาชิกของพื้นที่สาธารณะ:
กลุ่มวัยรุ่นและคนรุ่นใหม่ทั้งนอกและในพื้นที่หลาย

ประโยชน์:
ได้รับบรรยากาศในพื้นที่ใหม่ เพื่อผ่อนคลาย

2

พื้นที่สาธารณะเชิงกิจกรรม

แนวคิด:
space สำหรับผู้ใช้พื้นที่ทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะ-กิจกรรมต่างๆ กับหาตัวตนของตัวเองผ่านการเข้าร่วมกิจกรรม

กิจกรรมพื้นที่สาธารณะ:
การพูดคุยแลกเปลี่ยน ออกกำลังกาย กิจกรรมสันทนาการ

สมาชิกของพื้นที่สาธารณะ:
วัยรุ่นที่ชื่นชอบกิจกรรม หรือการออกกำลังกาย

ประโยชน์:
การพบปะ-ผู้คน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้ทักษะ-การเข้าสังคม

3

พื้นที่สาธารณะบนออนไลน์

แนวคิด:
space บนสังคมออนไลน์ที่เกิดการรวมตัวจากสิ่งที่เป็นชอบเหมือนกัน เพื่อนำมาสู่การแลกเปลี่ยน ช่วยเหลือแก้ไข จนเกิดเป็นสังคมในชีวิตจริง

กิจกรรมพื้นที่สาธารณะ:
การพบปะ-ผู้คน แลกเปลี่ยนวิธีการ ความคิด ร่วมแก้ปัญหา กิจกรรมออกกรีป หรือ แคนบ์บิง

สมาชิกของพื้นที่สาธารณะ:
กลุ่มวัยรุ่นที่ชื่นชอบสิ่งที่มีเหมือนกัน

ประโยชน์:
ได้รับความรู้ใหม่ๆ เห็นมุมมองที่แตกต่างออกไป ได้แสดงออกถึงตัวตนของตัวเอง

ที่มา: <https://urbancreature.co/kampongku/>

Vespa

Vespa เป็นรถจักรยานยนต์ที่มีชื่อเสียง มีดีไซน์ที่สวยงาม มีความวินเทจถูกใจวัยรุ่นยุคใหม่ จึงกลายเป็นรถจักรยานยนต์คู่ใจของใครหลายคน สังกคนขับรถ Vespa เกิดขึ้นจากคนที่มีความชอบเดียวกัน โดยแต่ละคนก็ไม่ได้รู้จักกันเป็นส่วนตัว แต่เข้ามามีบทบาทในชีวิตเพราะเรื่องของรถ จากคนที่ไม่รู้จักกลายเป็นสนิท จากคนที่อยู่ไกลก็เหมือนอยู่ใกล้ด้วยคำว่าออนไลน์ เพราะออนไลน์เป็นโลกที่เปิดกว้าง ทำให้เราได้เจอผู้คน เจอความรู้ใหม่หรือได้รู้จักบางสิ่งบางอย่างที่เราไม่เคยรู้จักมาก่อนแล้วทำให้เราค้นพบกับตัวเองว่าบางอย่างที่เราไม่เคยเจอในโลกความเป็นจริง แต่กลับสวยงามเมื่ออยู่ในโลกของออนไลน์ ให้เรารู้สึกหลงใหลไปกับมัน และเกิดประสบการณ์จากการท่องโลกออนไลน์

“ผมมีรุ่นน้องคนหนึ่งที่เขาชอบรถ Vespa ด้วย เขามาติดตามผมใน Instagram มากดหัวใจให้บ่อย ๆ ทั้งโพสต์ทั้งไอจีสตอรี่ ผมก็ไม่รู้ว่าเด็กคนนี้เป็นคนที่ไหนก็เลยเกิดการทักหาพูดคุย และก็ได้มารู้จักกันผ่านเรื่องของรถ Vespa นี้แหละ” คุณอิรฟาน สุหลง (กันยายน 24, 2565) หนึ่งในคนที่ขับรถ Vespa เล่าไว้อย่างน่าสนใจ

“จริง ๆ สังคม Vespa เป็นสังคมที่ดีเหมือนกัน เพราะว่าเหมือนไปไหนมาไหนเราไม่ได้รู้จักกันนี้ แต่เวลาที่ขี่สวนทางกันเขาก็แบบทักทายกันได้ พอเวลารถมีปัญหาเขาก็มาช่วยเหลือกัน วันก่อนผมไปเที่ยวพัทลุงมา ซึ่งรถผมเกิดเสียระหว่างทาง ผมก็เลยส่งเข้าไปในกลุ่มว่าขอความช่วยเหลือหน่อย แล้วก็มีคนโทรเข้ามา จะมารับเลย คือมิตรภาพผมคิดว่ามีทุกจังหวัดนะ” คุณอิรฟาน สุหลง (กันยายน 24, 2565)

รถ Vespa เป็นยานพาหนะที่ทำให้ใครหลายคนมาเจอกันได้ บางคนขี่เข้ามายังพื้นที่แห่งนี้มีทั้งคนที่ชอบในเรื่องของรถ แต่ยังไม่มีการเป็นของตนเอง บางคนก็มีรถเป็นของตนเองแล้วแถมยังมีสะสมไว้อีกหลายคน ทำให้พื้นที่แห่งนี้เกิดเป็นสังคมใหม่ที่มีทั้งความสนุกและเพลิดเพลินไปกับความชอบของตนที่สำคัญยังได้มิตรภาพจากผู้คนหรือจากพื้นที่ที่ไปเยือน

สแกนชมคลิป Online Vespa Community

คุณรุสลัน คล้ายเจริญ (กันยายน 24, 2565) นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้อธิบายเสริมอีกว่า “อย่างที่เบอริฟารพูดไปเราเห็นคนนี่ที่ เราเห็นคนนี่ลง Facebook คนนี้ก็ขับเหมือนกัน ซึ่งผมไม่ได้รู้จักเลยนะ ไม่ได้รู้จักเป็นการส่วนตัวด้วย แต่มันทำให้เรากล้าทักไป กล้าคุยกับเขาด้วยเรื่องของรถ”

“คำว่ามิตรภาพสำหรับในแวดวง หรือกลุ่ม Vespa เนี่ย มันไม่ใช่แค่มิตรภาพแบบเรารู้จักกันอายุ 20 เหมือนกันแล้วก็มาเป็นเพื่อนกัน แต่คำว่ามิตรภาพ คำว่าเพื่อนสำหรับในวงนี้นั้นมันไม่ได้เกี่ยวกับอายุ หรือว่าไม่ได้เกี่ยวกับงานอาชีพใด ๆ เลยแต่เกี่ยวกับ Vespa อย่างเดียว” คุณรุสลัน คล้ายเจริญ (กันยายน 24, 2565) เล่าต่อเสริม

นอกจากนี้ในทุกวันพุธของสัปดาห์ ก็จะมีการนัดรวมตัวกันที่ใดที่หนึ่ง เช่น ร้านน้ำชาที่ไม่ได้จำกัดว่าต้องเป็นร้านเดิมแล้วแต่ความสะดวกของคนในกลุ่มหรือบางครั้งอาจจะนัดเจอกันที่ลานกว้าง ๆ อย่าง Pattani Bazaar หรือ สะพานศักดิ์สิทธิ์ ในขณะที่เดียวกันเมื่อมีการนัดรวมตัวก็ต้องมีการถ่ายภาพทำคอนเทนต์เพื่อที่จะเผยแพร่ลงใน Facebook กลุ่มบอกว่า Vespa กลุ่มนี้หยุดตานี หรือลงในไอจีสตอรี่ การที่พวกเขาทำแบบนี้อาจทำให้ผู้คนอีกหลาย ๆ คนหันมาสนใจใน Vespa และทำความรู้จักกับมันมากยิ่งขึ้น บางครั้งพวกเขาอาจจะได้สมาชิกใหม่จากสิ่งที่กำลังทำอยู่ก็เป็นได้

เมื่อเรามองพื้นที่สาธารณะรูปแบบต่าง ๆ เราจะเห็นว่าพื้นที่สาธารณะไม่ได้จำกัดแค่เพียง

สวนสาธารณะหรือพื้นที่สีเขียวเท่านั้น แต่หมายถึงพื้นที่ที่ทุกคนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ที่สาธารณะเชิงกายภาพ เชิงกิจกรรม รวมไปถึงจนถึงพื้นที่เชิงออนไลน์ การได้สำรวจพื้นที่สาธารณะในปัตตานีครั้งนี้ ทำให้ความรู้สึกและมุมมองของฉันที่มีต่อที่นี่เปลี่ยนไป กลิ่นอายของความรุนแรงแทบไม่ปรากฏให้เห็น พื้นที่เหล่านี้ทำให้ฉันเจอสวยงาม เจอมิตรภาพ เจอรอยยิ้ม ความอบอุ่นของคนในแต่ละพื้นที่ ทำให้ฉันได้รู้จักผู้คนใหม่ ๆ ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ หรือประสบการณ์ร่วมกัน รวมถึงการค้นหาตัวตน การรวมกลุ่มทางสังคมจะทำให้เราเข้าใจตัวเองว่า เราชอบทำอะไร ไม่ชอบทำอะไร เกิดการลองผิดลองถูก กิจกรรมเหล่านี้ทำให้เราใช้ชีวิตได้อย่างอิสระนำไปสู่ความฝันและอนาคตที่สวยงาม ●

เอกสารอ้างอิง

- Creative Citizen. (2561). 'Melayu Living' ห้องรับแขกแห่งพื้นที่มลายู สะท้อนชีวิตและความสุข ณ ปลายด้ามขวาน. สืบค้นเมื่อ ตุลาคม 4, 2565, สืบค้นจาก <https://www.creativecitizen.com/melayu-living/>
- The Standard Pop. (2565). พาชม PATTANI DECODED 2022: DEEP SALT เทศกาลที่จะชวนเราไปทำความรู้จัก 'เกลือหวานปัตตานี'. สืบค้นเมื่อ ตุลาคม 6, 2565, สืบค้นจาก <https://thestandard.co/pattani-decoded-2022-deep-salt/>
- TODAY - สำนักข่าวทูเดย์. (2565, กันยายน 15). พาเที่ยว Pattani Decoded หาคำตอบว่าทำไม 'เกลือหวานปัตตานี' ถึงหวาน [วิดีโอ]. YouTube <https://youtu.be/eiVkpuzHeH0>
- Urban Creature. (2565). กำปงกู พื้นที่สาธารณะที่ทำโดยประชาชน ปัตตานี. สืบค้นเมื่อ ตุลาคม 6, 2565, สืบค้นจาก <https://urbancreature.co/kampongku/>
- ก่าแมล โต๊ะหะหนี่. (2565, 10 ตุลาคม). นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี. สัมภาษณ์. บศกร บือนา. (2565, 3 กันยายน). สมาชิก Melayu Living. สัมภาษณ์.
- ราชิต ระเบิดนอหมัด. (2565, 3 กันยายน). ประธานกลุ่ม Melayu Living. สัมภาษณ์.
- รุสดี คล้ายเจริญ. (2565, 24 กันยายน). นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี. สัมภาษณ์.
- รุสรัน คล้ายเจริญ. (2565, 24 กันยายน). นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี. สัมภาษณ์.
- อภิสร่า เบ็ญโสะ. (2565, 10 ตุลาคม). นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี. สัมภาษณ์.
- อิรฟาน สุหลง. (2565, 24 กันยายน). นักรูรกีจ. สัมภาษณ์.